

NOODUITGAVE

zoomede voor abonnés N.R.Ct
en Nieuwe Haagsche Courant

HET VADERLAND

Directie: B. DE LANGE.
Hoofdredacteur: C. M. SCHUIJTSTAAT- EN LETTERKUNDIG NIEUWSBLAD
waarin opgenomen „DE NIEUWE COURANT“
verschijnt tweemaal per dagHet Vaderland gestreekt
Elig tot in den dood.
Wakzaamheid.

NOODUITGAVE

zoomede voor abonnés N.R.Ct
en Nieuwe Haagsche Courant

STRIJD OM DE VESTING HOLLAND

De grootste veldslag
van alle tijden

De toestand van ons land

De titanenstrijd, die thans aan den gang is en waarvan het einde nog niet is te voorzien, wordt geleverd van de Noordzee tot den Rijn bij Straatsburg en zal, hoe ook de uitslag moge zijn, een groot deel van Westelijk Europa als een woestijn achterlaten. Tevergeefs hebben edele geesten getracht het losbarsten van dit armageddon te voorkomen. Ook onze Koningin heeft eenige malen getracht partijen tot bezinning te manen, wetende welke heillooze gevolgen voor de geheele beschaving er op het spel stonden. De bezinning is niet gekomen en thans rollen de gebeurtenissen als een lawine op ons aan.

Het karakter van dezen oorlog is zoo geheel anders dan in 1914. De motor en het mechanische wapen spelen er de voornaamste rol in. De motor, d k in de lucht. Van weerskanen wordt getracht buiten het eigenlijke strijdtoneel zoveel mogelijk te vernielen van alles, wat tot de militaire sterkte van den tegenstander bijdraagt. Spoorwegknooppunten, opmarswegen, kunstwerken, troepentransporten en wat al niet meer staan voortdurend onder de bedreiging van bommen uit vliegtuigen. En wat bommen niet af kunnen, moeten valsechermtroepen, die van Duitsche zijde worden neergelaten, voltooien. In België en in Frankrijk moesten ook vele parachutisten zijn neergelaten, die in opdracht hebben bruggen en andere kunstwerken te vernielen, maar ook het moreel der bevolking te ondermijnen. Heilloos is hun werk vooral waar het steunen kan op elementen onder de bevolking, die de nationaal-socialistische ideologie hebben omhelsd. Dat de militaire autoriteiten in ons land en bij onze buuren intusschen den toestand krachtig in de hand hebben weten te houden, stemt tot groote voldoening.

Als wij den militairen toestand op het oog blikken, waarop we dit schrijven, overzien, krijgen we den indruk, dat het machtige Duitsche leger er alles op zet om in het midden van het reusachtige front een doorbraak te forceren en aan de vleugels steunpunten van beteekenis te bezetten. Het punt, waarop de doorbraak beproefd wordt, is in het Noorden van België, van Luik tot het Albertkanaal. Hier hebben de Duitschers blijkbaar hun grootste kracht ontplooid. Van de vesting Luik hebben zij eenige forten in handen weten te krijgen. Het sterke fort Eben Emall, ten Zuiden van Maastricht, is in de lucht gesprongen. Het beheerschte den overgang over het kanaal ten Westen van Maastricht. Daar en in de buurt van Tongeren hebben de Duitschers, ondanks aangebrachte vernielingen van bruggen (de voorgenomen vernielingen konden blijkbaar niet alle worden uitgevoerd) de waterlinie van het Albertkanaal weten te overschrijden. Felle tegenaanvallen van Belgen en Geallieerden hebben hen tijdelijk teruggeworpen, maar opnieuw zijn zij met man en macht komen opzeten. De geallieerde inspanning zal er op gericht moeten zijn, te voorkomen, dat deze bres zich verwijdt.

Zuidelijk van Luik staan de Duitschers vrijwel overal aan de Maas tot bij Sedan op Fransch gebied. Hier is het geallieerde front wel geweken, maar niet doorbroken. Het front volgt dan verder de Fransch-Belgische grens tot Longwy en loopt dan naar den versterkingsgordel bij den Meuzel. De eigenlijke Maginotlinie aan de grens van Elzas-Lotharingen wordt vrijwel met rust gelaten. Het is echter duidelijk, dat wanneer aan de Maas het geallieerde front te veel zou groeten, de Maginotlinie haar beteekenis grootendeels zou verliezen. Daarbij is echter in het oog te houden, dat er een sterke Fransche verdedigingslinie langs de Fransche Noordgrens loopt, al is die niet zoo volmaakt als de Maginotlinie.

Voorloopig interesseert ons nog het meest de strijd in Noord-België, omdat de Duitsche inval in ons land daarmede verband houdt. Begrijpen wij het gebeure goed, dan is een gemotoriseerd deel van het Duitsche invalleger in België Noordelijk gezwent naar Noord-Brabant en zouden het deze troepen zijn, die eensklaps aan de Langstraat verschenen zijn

en kort daarop de Moerdijkbrug zijn overgetrokken. Door deze beweging is de Peellinie, die tegen een frontlinie kon stand houden, omgetrokken. De veronderstelling, dat de Duitschers, die gisteren in de Langstraat verschenen, uit het Oosten gekomen zouden zijn, achten wij zeer onwaarschijnlijk. Onze troepen hebben ook ten Noorden van de eigenlijke Peellinie dapper stand gehouden en zelfs met succes tegenaanvallen gedaan.

Waarom de Moerdijkbrug intact is gebleven, weten we niet. De bebakening in 't Hollandsch Diep was weggehaald, blijkbaar om te voorkomen, dat de Duitschers hier over het toch al moeilijke water den overtocht met vaartuigen zouden kunnen maken. Voor het oogenblik weten we niet, hoever die Duitsche gemotoriseerde eenheden zijn doorgedrongen op het eiland van Dordrecht. Er zouden zich op dit eiland nog Fransche soldaten bevinden, die wellicht aan de zijde onzer eigen troepen den vijandelijke opmars kunnen vertragen.

Geraken zij eenmaal in het bezit van Dordrecht en zijn ook de bruggen daar niet vernield (maar dat lijkt ons onwaarschijnlijk), dan ligt Yselmonde voor hen open, op welks Noordelijke punt, bij Waalhaven, nog sterke Duitsche afdeelingen, terlusken ons land binnengedrongen, maar zonder artillerie, stand houden. Eetlijke malen is het vliegvedel en de omgeving door Engelsche vliegers gebombardeerd, maar dat bombardement heeft blijkbaar aan hun bestaan nog geen einde kunnen maken.

Wat de rest van ons front betreft, ten Oosten van Arnhem en Noordelijker zijn de Duitschers over de IJssel gekomen en onze verdediging heeft zich toen op de Grebbelinie op de grens van Gelderland en Utrecht teruggetrokken. Ook deze linie heeft het ondanks dapperen tegenstand en zelfs van geslaagde tegenaanvallen niet kunnen houden en thans is de grootste waterlinie, de Nieuwe Hollandse, aan de beurt, die de sterkste van alle is, en daarvan zijn we overtuigd, niet gemakkelijk overschreden zal kunnen worden.

Natuurlijk kon dat deel van het veldleger, dat ten Noorden van de IJssel zat, den inval op den duur niet keeren. Onder het aanbrengen van de noodige vernielingen is het geweken, Overijssel, Drente, Groningen en Friesland aan den vijand latend. Het is een prachtig staal van gevechtstechniek, dat dit deel van het leger zich blijkbaar met slechts geringe verliezen in veiligheid heeft kunnen stellen. De Duitschers staan nu aan de Waddenzee en het IJsselmeer en de voornaamste zorg van onze verdediging is natuurlijk te voorkomen, dat zij van hier naar Noord-Holland doordringen. Een eerste poging om na een inleidende artilleriebeschieting gedurende een uur den Afsluitdijk over te komen, is op onze verdediging gestrand. De marine helpt krachtig mee om de Oostkust van Noord-Holland te beveiligen, doch wordt door Duitsche vliegtuigen bestookt. Ook de vesting Den Helder heeft aanvallen van vliegers te doorstaan gehad. Drie van de vier vijandelijke vliegtuigen zouden daarbij zijn neergeschoten.

Het gaat dus nu om de vesting Holland, in hoeverre onze Fransche en Engelsche bondgenooten ons in den strijd om deze vesting zullen kunnen bijstaan, weten we niet. De berichten, die wij daarvoor ontvangen, klinken echter bemoedigend. Zeeland is in onze handen. Daar en in het Westen van Noord-Brabant bevinden zich Fransche troepen, die niet werkloos zullen blijven. En aan onze kust bevindt zich een deel der Engelsche vloot, die met onze vloot samenwerkt.

Dat onze Koningin en het prinselijk gezin ons land verlaten hebben, stemt ons tot gerustheid. Ons kostelijk bezit mag het risico van een langer verblijf in ons midden niet dragen. Maar men leidde daaruit niet af, dat de toestand als hopeloos moet worden beschouwd. Ook de regering heeft ons land verlaten, de uitvoerende macht in handen latend van den opperbevelhebber. De motiveering van haar besluit leze men elders in dit blad. Rustig en vastberaden dienen alle burgers verder hun plicht te doen, zoals onze weermacht haar plicht voorbeeldeloos vervult.

Er zullen zeker moeilijke tijden voor ons aanbreken. Maar rustig vertrouwen zal ons het best door alle beproevingen kunnen heenhepen. We hopen, dat de radio dan andere gerustheid zal verspreiden dan zij hedenmorgen heeft trachten te doen. Zoo'n somber woord, zoogenaamd van opbeuring, heeft een averechtsche uitwerking, vooral als het publiek niet te voren is ingelicht over de situatie.

Mocht de vijand ook de kern van ons grondbezit bezetten, dan hopen wij, dat tusschen het militaire gezag en de burgers een bestuur zal gevestigd kunnen worden, dat het vertrouwen des volks geniet en geen aanleiding heeft tot het nemen van ranconeuze maatregelen.

Het is echter zoover nog niet. Wij moeten nog hopen, dat de toestand zich ten goede zal keeren. Mocht het anders loopen, dan bevelen wij ons lot Gods aan. Hij zal ook ons leger-

Proclamatie van H.M. de Koningin

REGERING IN ENGELAND OM CAPITULATIE
TE VOORKOMEN

Hare Majesteit de Koningin heeft hedenochtend een proclamatie uitgevaardigd van den volgenden inhoud: Nadat volstrekt zeker was geworden, dat Wij en Onze Ministers in Nederland niet langer vrijelijk konden voortgaan met de uitoefening van het Staatsgezag, moest het harde, maar noodzakelijke besluit worden genomen, den zetel der Regeering te verplaatsen naar het buitenland voor zoo lang als onvermijdelijk, en met de bedoeling Ons terstond weer in Nederland te vestigen zoodra zulks maar eenigszins kan.

De Regeering bevindt zich thans in Engeland. Zij wenscht een regeeringscapitulatie te voorkomen. Daarbij blijft het Nederlandsche grondgebied, dat in Nederlandsche handen blijft, in Europa zoowel als in Oost- en West-Indië,  n soevereine Staat, die zijn stem als volwaardig lid der statengemeenschap en in het bijzonder in de beraadslagingen van de gezamenlijke bondgenooten zal blijven laten hooren en tot zijn recht zal weten te brengen.

De militaire overheid, en in hoogste ressort de opperbevelhebber van Land- en Zeemacht, beoordeelt thans welke maatregelen in militair opzicht noodig en verantwoord zijn.

Daar, waar de overvelderij heerscht, moeten de plaatselijke burgerlijke overheden alles blijven doen wat in het belang der bevolking nuttig kan zijn, en in de eerste plaats medewerken, tot het bewaren van orde en rust.

Ons hart gaat uit naar Onze landgenooten in het vaderland, die harde tijden zullen doormaken. Maar Nederland zal zijn geheele Europeesche grondgebied e e n m a a l met Gods hulp herwinnen. Herinnert U rampen uit vroegere eeuwen, waaruit Nederland is herrezen. Zoo zal het ook ditmaal gaan.

Dispereert niet. Doet allen wat U mogelijk is in 's lands welbegrepen belang. Wij doen hei Onze. Leve het Vaderland.

Proclamatie van den opperbevelhebber van land- en zeemacht

De loop van de krijgsvrictingen hier te lande heeft Hare Majesteit de Koningin en Haar Ministers doen besluiten den zetel der regeering naar elders te verplaatsen. Dit besluit is genomen na rijpe overweging en op goede gronden. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat immers niet alleen uit het gebied in Europa; van even veel beteekenis zijn de gebiedsdeelen overzee, waaraan ons kleine land sinds eeuwen zijn belangrijke positie te midden der volkeren voor een zeer groot deel heeft te danken. De regeering heeft den duren plicht, het bestuur over alle gebiedsdeelen van het Koninkrijk te verzekeren. Zij mag niet het gevaar loopen door een plaatselijk doordringen van den vijand te worden afgesneden. Zij kan de belangen van het moederland ook behartigen, wanneer zij elders in nauw overleg met onze bondgenooten kan handelen en besluiten. Nederland blijft derhalve onder het bestuur van zijn wettige regeering. Als haar hoogste vertegenwoordiger hier te lande tred ik op. Alle departementen van algemeen bestuur, besturen van provinciën en gemeenten blijven in hun bevoegdheden en verzeeken de voorziening in de noodzakelijke behoeften der bevolking. Alle berichten vanwege den vijand, als zou het Nederlandsche volk van zijn leiding zijn verlaten, zijn derhalve beslist onwaar. De burgerij moet haar eersten plicht blijven vervullen, met rust en vastberadenheid de beproevingen doorstaan, waaraan wij buiten onze schuld zijn onderworpen, zooda de weermacht onder zeer moeilijke omstandigheden met voorbeeldigen moed haar eersten plicht, de verdediging des vaderlands, nakomt.

De militaire toestand kan (hedenmorgen 10 uur - Red.) thans als volgt worden geschetst:

In de Noordelijke provinciën heeft de vijand zich vastgezet. Een poging om den afsluitdijk te forceeren is tot nu toe verijdeld. Het Noordelijk gedeelte van Rotterdam is vast in onze handen. Het veldleger is hedenochtend teruggenomen op onze bekende nieuwe Hollandse waterlinie. De stelling van Den Helder is volkomen intact. In Brabant is de toestand onzeker. Zeeland is vast in onze handen. Onze luchtverdediging blijft, niettegenstaande de geleden verliezen, paraat. De strijd is zwaar. Hij is echter waard gestreden te worden, omdat het gaat om ons zelfstandig volksbestaan, dat wij eeuwen geleden onder leiding van Oranje hebben veroverd.

LEVE H.M. DE KONINGIN!
LEVE HET VADERLAND!

AANVAL OP KON. MARINE AFGESLAGEN

Afsluitdijk kon behouden blijven;
Duitsche vliegtuigen neergehaald

Officieel bericht van het Nederlandsche opperbevel van Dinsdag 14 Mei, nr 1: In den ochtend van gisteren, 13 Mei, hebben Duitsche vliegtuigen een aanval op schepen van de Koninklijke Marine in de Nederlandsche wateren om Noord-Holland gedaan. Deze aanval had geen succes. Van de vier boven Den Helder verschenen vliegtuigen zijn er drie neergeschoten. Later in den ochtend werden nog twee vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. In den avond van den derdenden hebben de Duitschers, na een inleidende artilleriebeschieting gedurende een uur, een aanval gedaan op den Afsluitdijk. De aanval is afgeslagen.

bestuur den besten raad kunnen ingeven, hoe in hachelijke omstandigheden te handelen. Komt het eenmaal zoover, dat verder verzet nutteloos lijkt, dan zal van dat legerbestuur het besluit moeten uitgaan van verderen tegenstand af te zien. Zooda het ons leger in

zijn taai en dapper verzet kranig en met rustig gezag heeft geleid, zal het ook, als het noodig mocht zijn, onnoodig bloedvergieten willen vermijden. Ook dan zal onze bevolking zich eendrachtig achter onzen opperbevelhebber, dat is onze regeering, moeten scharen.

Koningin Wilhelmina
in Londen aangekomenPrinses Juliana en de beide
Prinsesjes eveneens in Londen;
Prins Bernhard bracht
hen weg

Met machtiging van de Nederlandsche legatie is gisteren door het Engelsche departement van Buitenlandsche Zaken de volgende mededeeling gepubliceerd, meldt Reuter uit Londen:

„Officieel wordt bekend gemaakt, dat H.K.H. Prinses Juliana heden in Londen is aangekomen met de beide prinsesjes Beatrix en Irene. Het volk van Nederland zal zeer verheugd zijn te vernemen, dat zijn geliefde Prinses in veiligheid is. Het is natuurlijk van het hoogste belang, zelfs wanneer het ernstigste zou gebeuren (waarvoor gelukkig op het oogenblik geen aanwijzing bestaat), dat het Koninklijk Huis van Oranje-Nassau veilig is. Prins Bernhard heeft de Prinses en hare dochters naar Londen begeleid met het voornemen zijn plichten als aide-de-camp der Koningin zoo spoedig als slechts mogelijk is te hervatten.”

Prinses Juliana, Prins Bernhard en hunne beide kinderen werden aan het station in Londen ontvangen door den Earl of Harewood, die den Koning vertegenwoordigde. Prinses Juliana en de beide prinsesjes hebben haar intrek genomen in het verblijf van een vroegeren Nederlandschen gezant in Londen. Prinses Juliana en Prins Bernhard hebben met Koning George en Koningin Elisabeth het noemmaal gebruikt in het Buckingham Palace.

Uit Londen meldt Reuter: Een Britsch hofbericht meldt, dat Koning George zich Maandagavond naar Liverpool Street Station heeft begeven om daar H. M. Koningin Wilhelmina der Nederlanden te begroeten, die vanavond te Londen is aangekomen. Ook Prinses Juliana en Prins Bernhard waren op het station aanwezig toen de Koningin uit den trein stapte. Na de begroeting onderhield de Koningin zich even met het prinselijk paar, waarna zij zich tot den Koning wendde en in het Fransch een langdurig gesprek met hem voerde.

H. M. de Koningin arriveerde te Londen met een extra-trein.

ONZE GEHEELE REGERING
IN LONDEN19 Personen per oorlogs-
schip overgestoken

Uit Londen meldt Reuter: De leden van de Nederlandsche Regeering werden bij aankomst te Londen hedenmorgen verwelkomd door Sir John Monck, als vertegenwoordiger van Lord Halifax en door de leden van de Nederlandsche legatie. De Nederlandsche minister van Justitie verklaarde aan journalisten, dat de geheele Regeering, bestaande uit negentien personen in een Engelsch oorlogschip naar Engeland was gekomen.

De „Van Rensselaer“
op een mijn gelooptVijf personen vermist,
de kapitein overleden

De directie der K.N.S.M. deelde ons Maandag mede, dat het stoomschip „Van Rensselaer“ bij het verlaten van de haven van IJmuiden hedenochtend op een mijn geloopt is. Van de 150 zich aan boord bevindende personen worden vijf personen vermist, nl. van de bemanning twee, de lampenist P. Wijnberg uit Holhem en de bediende J. H. G. Koets.

Van de passagiers worden vermist de heer Frederic James W. Popham, een Britsch onderdan en de heer Jan Vlieger met een dochtertje. De vrouw van de laatste en zijn andere dochtertje zijn gered.

Bovendien is de kapitein F. J. Haasters tijdens het leiden van de redding door een hartverlamming getroffen en overleden.

Van de 144 geredden bevinden zich twee geredde passagiers in het Sint-Anthoni Ziekenhuis te IJmuiden, nl. de heer Frank Dodd (Britsch onderdan) en mevrouw Violet H. Cusworth, en drie leden van de bemanning N. L. M. Verdel (ollenaar), H. W. Veelbehr (stuurmansleerling) en J. M. A. Schoop (ollenaar).

De geredden zijn voor het meereindeel over Haarlem naar Amsterdam onderweg, onder geleide van K.N.S.M.-employés.

Twee vermisten te Zandvoort aangekomen.

Later op den dag bereikte ons het bericht dat de heer J. Vlieger en zijn dochtertje, die tot de vermisten van het stoomschip „Van Rensselaer“ zouden behooren, welk schip in den afgelopen nacht bij het verlaten van de haven van IJmuiden op een mijn is geloopt. Maandagmiddag in Zandvoort zijn aangekomen.

Zetel van het bewind
verplaatstDe Regeering naar elders
vertrokken

De Regeeringspersdienst meldt:

In het stadium, waarin de strijd thans is getreden, heeft de Regeering het noodzakelijk geacht in het belang van het land en van zijn overzeesche gebiedsdeelen en ter bewaring onder alle omstandigheden van haar volledige vrijheid van handelen, den zetel van het bewind te verplaatsen. H.M. de Koningin en Haar ministers hebben zich daarvoor naar elders begeven.

Proclamatie aan alle Nederlanders

De Regeering heeft zich naar elders begeven om zich onder de tegenwoordige omstandigheden volle vrijheid van handelen te verzekeren. Ik doe in dezen moeilijken tijd een beroep op U allen om de eensgezindheid te bewaren, noodig voor het bevorderen van orde en rust achter het front en van discipline en vastberadenheid in het front.

De generaal,
Opperbevelhebber van Land-
en Zeemacht, belast met het
militair gezag in het in staat
van beleg verklaard gebied,

H. G. WINKELMAN

VOLHOUDEN!

Men schrijft ons van bevoegde zijde: De Koningin en Haar ministers hebben zich elders moeten vestigen. De mogelijkheid, dat door een plaatselijk minder-gunstig verloop van de krijgsvrictingen onze geliefde Koningin persoonlijk in gevaar zou geraken, is nu althans uitgesloten. Het bericht van Maandagavond heeft ons allen smartelijk getroffen, maar tegelijkertijd is het voor alle Nederlanders een bemoedigende zekerheid te weten, dat in de persoon van de Koningin in alle omstandigheden ons Nederland behouden blijft.

En nu? Wij hebben er, ieder op onze post, aan en achter het front, voor te zorgen, dat wij in enkele uren het nieuws hebben verwerkt. De stand van zaken moge onzeker zijn, het zou onjuist en gevaarlijk zijn, uit de reis van de Koningin af te leiden, dat de toestand aanleiding zou geven tot ontmoediging. In tegendeel. In den strijd tegen de parachutetroepen heeft de Nederlandsche weermacht opmerkelijke successen behaald. Met groote taalheld verzetten onze troepen zich tegen den vijand, die uit het Oosten optrekt. Volhouden. Dat is het parool. De vijand is sterk, doch sterk zijn ook onze bondgenooten, van wie wij mogen verwachten, dat zij volledig steunen, en sterk zijn wij zelf. Sterk is de eendracht, die de overgrote meerderheid van ons volk aaneengesmeed houdt. Sterk door het geloof aan de rechtmatigheid van de zaak, waarvoor wij strijden. Sterk, zooda ons voorvadersen het waren, toen zij in niet minder zwaren strijd de Nederlandsche vrijheid vestigden.

„Mijn schilt ende betrouwen
„Zijt Gij, o God, mijn Heer“.

Drugscheer-apparaten
H. C. VAN LEEUWEN
PRINSESTRAAT

AANVRAGEN
VAN IDENTITEITSBEWIJZENNiet bij de militaire
autoriteiten vragen

De commandant van de vesting Holland, luit.-generaal Van Andel deelde ons mede:

Aan de bevolking wordt ter kennis gebracht, dat burgers die militaire posten op of afzettingen van voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden wenschen te passeeren, voorzien moeten zijn van een Nederlandsch paspoort, van een bewijs van Nederlandschap of een identiteitsbewijs van gelijke strekking. Bovendien de bewijzen zijn wat betreft de twee eerstgenoemde te verkrijgen aan de secretarie van de woplaats van hem of haar, die een zoodanig bewijs wenscht te bezitten. Het is derhalve volmaakt onnoodig zich voortaan te dezer zake te wenden tot het hoofdkwartier van den commandant der vesting Holland, tot het bureau van den garnizoenscommandant ter plaatse, of tot enig ander militair bureau, daar door deze instanties geen doorlaatbewijzen meer zullen worden verstrekt.

Natuurlijk behoudt het militair gezag zich de bevoegdheid voor om onder alle omstandigheden elk verkeer te beletten.

BATAVIA. Per radio is een oproep gericht tot de gewezen beroepsmilitairen voor dienstneming bij 't reservewapen voor oud-militairen. De oproep is schitterend geslaagd. (Anota)

HET OFFENSIEF TEN ZUIDEN VAN NEDERLAND

De aanval op de Maaslinie; aanvallen op de Fransche linie afgeslagen

Fransche legerberichten

Dinsdagmorgen: De Duitse aanval ontwikkelt zich met toegenomen hevigheid. Uit Midden-België valt niets bijzonders te melden. De vijand heeft de Maas bereikt van Luik tot Namen en te Sedan. Deze laatste stad werd geëvacueerd en in de onmiddellijke omgeving alsmede in het gebied ten Noorden van Dinant vonden bijzonder verwoede gevechten plaats. Er wordt strijd geleverd ten Zuiden van Longwy tot den Meuzel. De vijandelijke aanvallen werden afgeslagen in het gebied van Wissembourg. Onze troepen en de troepen der Geallieerden strijden dapper tegen den vijand, die in het bijzonder met zijn gevechtswagens en zijn luchtmacht een buitengewone krachtsinspanning ontloopt.

Aan het einde van den dag van 13 Mei waren 16 vijandelijke vliegtuigen neergeslagen. Die vliegtuigen moeten worden toegevoegd aan de getallen, genoemd in het legerbericht op den avond van 13 Mei. Vannacht heeft onze luchtmacht talrijke verkenningvluchten gemaakt.

Maandagmorgen: In Nederland en België zijn de vijandelijke aanvallen in kracht verduubeld, vooral in het gebied van den Noordelijken sector van het Albertkanaal, tusschen dit kanaal en den Benedrijn, alsmede in het gebied ten Zuid-Oosten van Triermont en in de Belgische Ardennen.

Aan de Fransch-Luxemburgsche grens, van Longwy tot den Meuzel, vallen geen groote veranderingen waar te nemen, ondanks de hevige bombardementen. Overigens valt er niets te melden.

Gisteravond en vannacht zijn Duitse colonnes door onze luchtmacht met bommen en machinegeweren bestookt. Op den avond van 12 Mei werden twaalf Duitse vliegtuigen neergeslagen.

Maandagavond: De Duitse troepen hebben vandaag hun massale aanvallen zoowel in Nederland als in België voortgezet. In Nederland hebben zij terreinwinst geboekt ten Zuiden van den loop van de Maas.

In België hebben Fransche tegenaanvallen met tanks in het gebied van Sint Truiden den vijand zware verliezen toegebracht. Vooral in de Ardennen waren de Duitse aanvallen zeer krachtig. Zij zijn daar opgerukt. Onze afdelingen cavalerie hebben zich op de Maas teruggetrokken, nadat zij hun taak om den opmarsch van den vijand te vertragen, hadden vervuld. De vijand heeft voor een deel den loop van de rivier bereikt. Krachtigen druk oostende de vijand uit op Longwy. Zijn aanvallen werden teruggedragen, evenals de aanvallen ten Oosten van den Meuzel en in het Saargebied.

Van den Rijn valt niets te melden. De bombardementsvliegtuigen van de Geallieerden en van den vijand hebben hun actie tot steun van de troepen te velde voortgezet en colonnes van den vijand aangevallen. Vijftien vijandelijke toestellen werden neergeschoten. Op de achterwaarts gelegen linies heeft de actie van de vijandelijke luchtmacht uit militair oogpunt slechts schade aan weinig belangrijke doelen aangericht.

Belgische legerberichten

Maandagmorgen: Vannacht zijn op verschillende punten gevechten geleverd. Onze troepen hebben overal hun stellingen weten te handhaven. Bij het aanbreken van den dag hebben gemotoriseerde vijandelijke strijdkrachten nieuwe aanvallen op alle stellingen geopend.

De Belgische troepen strijden in nauwe samenwerking met de Fransche en Britsche strijdkrachten.

Maandagavond: Gedurende den geheelen dag hebben onze troepen hevige gevechten geleverd, overal hebben zij den vijand hardnekkig tegenstand geboden. Een dorp, dat in vijandelijke handen was gevallen, is in een tegenaanval van Belgische eenheden, gesteund door Geallieerde tanks, heroverd.

In de gevechten van de laatste dagen hebben zich vooral enkele eenheden van de wielrijders der Ardennsche jagers aan de grens onderscheiden. Zij hebben hun taak met moed en hardnekkig beleid vervuld.

De bemanning van een Belgisch vliegtuig, dat in het door den vijand bezette gebied een noodlanding moest maken, is er in geslaagd terug te keeren en door de Duitse linies te komen.

Militaire situatie

Uit Londen meldde Reuter gisteravond: Moedig strijdende tezamen met hun Engelsche en Fransche kameraden, bieden de Nederlandsche en Belgische legers een heldhaftigen tegenstand tegen den aanvallende vijand, die zij zware verliezen toebrengen. Het Nederlandsche opperbevel heeft Zondagavond verklaard, dat de militaire autoriteiten volkomen meester zijn van den toestand in het binnenland. De Belgen zegden, dat hun troepen er in geslaagd zijn hun terrein te handhaven.

Een bericht uit Parijs wijst er op, dat de Geallieerde troepen tegenover de Duitschers staan op een front van 640 km, van het Noorden van Nederland tot bijna aan de Zwitsersche grens. De Duitse linie is dun en aldus blootgesteld aan het gevaar van een geallieerd tegenoffensief op ieder punt. Het proces der coördinatie van het optreden van de Nederlandsche, Belgische, Fransche en Engelsche troepen, zoo wordt verklaard, gaat snel voort.

De Duitse chef van den generalen staf v. Keitel tracht koortsachtig op te rukken in Nederland, teneinde het tijdelijk voordeel, dat behaald is door de aanvallende strijdkrachten, te consolideeren.

In Brussel wordt medegedeeld, dat de Duitse opmarsch in België, uit het district van Maastricht tot staan is gebracht door een zwaar Belgisch tegenoffensief.

Uit Parijs wordt gemeld, dat de geallieerde luchtmacht een zwaar bombardement hebben gericht op het bruggehoofd nabij Maastricht om te verhinderen, dat zich versterkingen zouden voegen bij de Duitse gevechtswaardige colonnes, die België waren binnengedrongen over het Albertkanaal. Van de

die Maastrichtsche bruggen is er nog slechts één over; de beide andere zijn in de lucht gevlogen. Men gelooft, dat de Duitschers in hun bewegingen worden belemmerd en dat het gros hunner troepen de grens nog niet is gepasseerd.

Gemeld wordt, dat de Duitschers heftig aanvallen ten Zuiden van Luik met het klaarblijkelijke doel een verbinding te krijgen met hun Noordelijke speerpunt en zodoende achter Luik om te trekken. De doelstellingen in het Zuiden schijnen Houffalize te zijn, Bastogne en Neufchâteau, aldus een telegram uit Parijs.

Het groote fort Eben Emael, dat de brug bewaakt over het Albertkanaal in den weg Maastricht-Tongeren, is opgeblazen.

Uit Londen meldt Reuter: Bevoegde militaire kringen in Londen geven als volgt een overzicht van den militairen toestand.

Gedurende eenige dagen zal de positie noodzakelijkerwijze duister blijven in Nederland en België. In bepaalde omstandigheden zal het noodig zijn in beperkte mate terug te trekken, maar dit behoeft geen reden tot verontrusting te zijn.

Men gelooft, dat een zware opstopping bestaat in de achterhoede van het Duitse leger. Deze wordt verhevigd door de luchtbombardementen der Geallieerden.

De voornaamste Duitse aanval is tot ontwikkeling gekomen in de verwachte richting, n.l. tusschen de Belgische en Nederlandsche legers in, in een poging om deze beide te scheiden. De Duitse druk is het zwaarst in de buurt van Maastricht. Er zijn belangrijke aanwijzingen — die niet noodzakelijk van militaire aard zijn — dat Duitsland alles op het spel zet met zijn groote offensief in Nederland en België.

In de geschiedenis heeft Duitsland altijd zijn volle kracht gegeven in den aanvankelijken slag en het schijnt thans op gelijke wijze te handelen. Het is bekend, dat de Duitse strijdkrachten, die in het veld gebracht zijn tegen Nederland en België, sterk zijn. Maar het is in dit stadium niet mogelijk het aantal te ramen.

De bijzondere correspondent van Reuter bij het Britsche leger in België schrijft dat het Britsche leger zich geen illusies maakt over den harden strijd, dien het zal moeten voeren. De plannen, die gereed lagen voor het geval van een Duitschen inval in België, zijn zonder wijfing afgewerkt, doch men is er zich wel van bewust, dat wanneer het tot een treffen zal komen, de Duitse land- en luchtmacht over groote kracht op zal treden. De Duitse troepen hebben de Belgische linies op een punt doorbroken, zij zijn door deze bres getrokken en zijn hierachter uitgezwaaid. Hier hebben de Duitschers hun grootste kracht samengebonden. De mannen, die zich tegen hen verzetten, worden van den grond en uit de lucht gebombardeed. Dorpen en alle soort van menselijke woningen worden platgeschoten en talrijke burgers zijn gedood.

Twee factoren van aanmoediging voor de Geallieerden zijn de succesvolle operaties van de Britsche luchtmacht, welke tot hedenochter zekere 68 Duitse vliegtuigen had vernield en vermoedelijk nog 25 anderen omringd heeft geschoten, en de schitterende organisatie, welke het Britsche leger in staat stelde over de grens te smellen en zijn plaats aan het Belgische front in te nemen.

Uit Londen: De Brusselsche omroep heeft heden de bevolking gewaarschuwd, dat niet alleen mannen in burgerkleding, maar ook vrouwen per parachute in België zijn geland.

Boodschap van generaal Gort

Een Havasberichtgever te velde meldt: Generaal Gort, de opperbevelhebber van het Britsche expeditieleger heeft de volgende bekendmaking uitgevaardigd:

„Ik feliciteer alle bevelhebbers, de officieren en de troepen voor de bewonderenswaardige wijze, waarop de opmarsch werd uitgevoerd met den steun over vrienden van de Royal Air Force. Wij staan thans aan den vooravond van een groot oogenblik in de geschiedenis van het Britsche rijk. De strijd zal hard en langdurig zijn maar wij kunnen vertrouwen in de eindoverwinning.”

Geallieerde luchtaanvallen op Duitse verbindingen

Verliezen der Duitse luchtmacht.

Uit Londen: Officieel werd gisteravond medegedeeld, dat Britsche vliegtuigen Zondagavond aanvallen hebben ondernomen op de vijandelijke verbindingen in Duitsland tusschen den Rijn en de Nederlandsche grens.

Een groep Blenheimvliegtuigen heeft ook een zwaar bombardement gericht op de vijandelijke troepen, die door Oost-België oprukten. Al onze vliegtuigen op één na zijn veilig teruggekeerd.

Uit Londen: Het ministerie van luchtvaart deelde gisteravond mede: De verbindingen van sterke Duitse gemechaniseerde strijdkrachten, die thans oprukken in België en Luxemburg, zijn ontworpen door de vernieling van bruggen te Maastricht. Ook de spoorwegverbindingen op dat punt zijn gestagneerd en de wegen vernield. Voorts is schade toegebracht aan de wegen en spoorlijnen tusschen den Rijn en de Nederlandsche grens, waarbij o.a. vernielingen zijn aangericht op een spoorwegstation, terwijl ook treinen met voorraden schade hebben geleden.

Uit Londen meldt Reuter: De correspondent van Reuter bij de Royal Airforce in Frankrijk telefeert:

„De aanval op het gebied, dat is toegevoegd aan de vooruitgeschoven stootgroep der luchtmacht heeft Maandagmorgen bijna 4 uur geduurd. Dit kan de zwaarste aanval geweest zijn sedert Vrijdagmorgen 11. De gevechtswaardige stegen snel op. De zwaarste ladingen bommen werden neergeworpen even over 6 uur in den ochtend en nog eens een uur later. De bombardementen duurden gestaadig voort gedurende omstreeks 15 minuten. Ik heb bijna 100 ontploffingen geteld.”

Uit Parijs: De Duitschers hebben Vrijdag, Zaterdag, Zondag en Maandag meer dan 400 vliegtuigen verloren, raamt men in officieele kringen.

De Fransche luchtdoelartillerie heeft 24 vliegtuigen neergeschoten en de Fransche en

ROME KEERT ZICH TEGEN DE CONTRABANDECONTROLE

De anti-Engelsche stemming wordt steelschietig aangemoedigd

Uit Rome meldt Havas: De leiding van de afdeling voor economische oorlogvoering van het ministerie van buitenlandse zaken heeft Mussolini een gedetailleerd rapport overhandigd over de functionering van de geallieerde blokkade betreffende Italië. Hierin wordt er op gewezen, dat de Fransch-Britsche scheepvaartcontrole de belangen van Italië aanzienlijk schaadt en een instrument vormt om een commerciële hegemonie te vestigen in een gebied, dat niets te maken heeft met de contrabandecontrole.

Uit Rome meldt Reuter: De wachten rond de Britsche en Fransche ambassades werden vandaag versterkt met enkele politiemannen en een half dozijn soldaten. Er zijn geen betoogingen gehouden. Ook de wacht voor het Britsche consulaat werd versterkt.

De vijandige toon van de Italiaansche pers heeft eenigen angst gewekt onder de kleine Britsche kolonie en het Britsche consulaat heeft hun, die slechts als toeristen of op doorreis in Italië vertoeven, aangeraden onmiddellijk te vertrekken. Den Engelschen, die in Rome wonen, werd niet afgeraden te vertrekken.

Aanplakbiljetten op de muren en door de conducteurs in de bussen uitgereikte blaadjes, pogen de anti-Britsche gevoelens van de bevolking op te warmen, doch dit doel wordt niet bereikt. De intimidatie van verkoopeers en koopers van het blad van het Vatikaan, de Osservatore Romano, neemt toe.

De Italiaansche pers keert zich scherp tegen de contrabandecontrole van de Geallieerden. Uit Jerusalem meldt Havas: De Joodsche schepen in de havens van de Adriatische Zee hebben opdracht gekregen hun vertrek uit te stellen.

De Italiaansche scheepvaartlijnen blijven normaal functioneeren.

Hongarije roept verscheidene lichten op

Uit Boedapest: Van officieele zijde wordt bevestigd, dat verscheidene lichten reseristen, voor het meereedle afkomstig uit Opper-Hongarije en Sub-Karpathie, opgeroepen zijn in de gebieden van Noord-Hongarije voor de gebruikelijke veldoefeningen in dit jaargetijde. Men verduidelijkt, dat er geen echte troepenconcentraties plaats hebben.

Uit Belgrado meldt Havas: Hongarije neemt op het oogenblik belangrijke militaire maatregelen. Volgens hier ontvangen inlichtingen, zouden de effectieven van zeven lichten, met spoed onder de wapenen geroepen zijn. Aan de officieren is dringend bericht gezonden zich langs den kortst mogelijken weg op hun post te begeven. In Boedapest alleen zou het aantal van deze oproepingen in 24 uur tijd 11.000 bedragen, welke naar vastgesteld op 15 Mei, zijn, met spoed verlicht op 12 Mei. De maatregelen, zouden beoogen drie legercorpsen te versterken aan de Roemeensche grens en het corps te Szeged, dat op oorlogssterkte gebracht zou worden.

Volgens andere inlichtingen zouden belangrijke effectieven geconcentreerd zijn in de omgeving van Kassa in Opper-Hongarije. Het Hongaarsche leger zou thans beschikken over 350.000 manschappen, terwijl nog maar drie dagen geleden zich slechts 150.000 onder de wapenen bevonden. De troepen zijn voor het grootste deel samengetrokken langs de grens van Slowakije, aan de grens van Roemenië en in het gebied van Szeged, dus het Oostelijk deel van de Hongaarsch-Joegoslavische grens.

Maatregelen in Egypte.

Uit Calro: De Egyptische regering heeft verschillende voorzorgsmaatregelen getroffen en o.a. besloten het gebied van de stuwen in de Nijldelta tot verboden militaire zone te verklaren, alsmede alle met verlof zijnde officieren op te roepen.

Ten aanzien van de geruchten, dat de Italiaansche gezant te Calro eurlang naar Rome zou vertrekken, verklaarde deze, erop te rekenen niet te vertrekken vóór 15 Juni, den datum van zijn jaarlijksch verlof.

Britsche gevechtswaardige vliegtuigen in Frankrijk hebben 88 vijandelijke toestellen omringd

De overige vliegtuigen werden neergeschoten door de Belgische, Nederlandsche en Britsche strijdkrachten en boven de Noordzee. Ook zijn een aantal vliegtuigen op den grond buit gemaakt.

Uit Londen meldde Reuter gisteravond: Het ministerie van luchtvaart deelt mede: Het is bekend, dat 43 vijandelijke vliegtuigen in gevechten door de Royal Air Force sedert Zaterdagmorgen zijn neergeschoten en men kan veilig aannemen, dat ongeveer 45 andere toestellen vernield of beschadigd zijn. Tot dusverre zijn ongeveer 35 Engelsche vliegtuigen niet teruggekeerd, doch het is bekend, dat eenige honner noodlandingen hebben gemaakt in België en Frankrijk.

Uitgebreide verkenningen tonen aan, dat veel schade is aangericht aan vliegvelden, die door den vijand gebruikt worden voor het aanvoeren van tegen Nederland gerichte troepen en het daardoor noodzakelijk geworden gebruik van noodvliegtuigen heeft den vijand zeer zware verliezen aan vliegtuigen doen lijden. Waargenomen werd, dat van zestien vijandelijke troepen transportvliegtuigen op een der landingsterreinen veertien beschadigd waren.

Belgische vluchtelingen in Parijs

Uit Parijs: De Matin meldt, dat sinds Zondagavond Fransche verpleegsters op de stations Noord en Oost zich wijden aan het helpen van vrouwen, kinderen en grijsaards die per trein uit België zijn aangekomen. De Belgische vluchtelingen verhalen, hoe zij zijn blootgesteld geweest aan voortdurende luchtbombardementen, welke slachtoffers gemaakt en schade aangericht hebben.

De thans aangekomen vluchtelingen vormen nog slechts een begin, want in speciale treinen worden groote aantallen Belgen verwacht.

Daladier naar België

Uit Parijs: Het ministerie van oorlog meldt: Daladier heeft zich gisteren begeven naar de Noordelijke grenzen en naar België, waar hij een bezoek bracht aan verscheidene commandoposten. De troepen der Geallieerden, die tegen de Duitschers in actie zijn getreden op den eersten dag, dat zij België en Nederland hebben overvallen, leggen overal grooten moed aan den dag. Hun leiders overzien de gebeurtenissen met opvallend meesterschap. Evenzeer is de grensbevolking bezield met een bewonderenswaardige vastberadenheid, ondanks de luchtbombardementen, die gericht worden op tal van steden en dorpen, welke geen enkele militaire betekenis hebben. Overal in Frankrijk en België zijn de konvoelen van onze troepen en oorlogsmateriaal op buitengewoon ordelijke wijze verlopen en werden zij toegevoerd door de bevolking, welke langs den kant van de wegen stond geschaard. Tijdens zijn bezoek aan België heeft Daladier, vergezeld van voorafgestuurde militaire chefs van het Fransche en Britsche commando, koning Leopold der Belgen begroet.

Churchill voor het Lagerhuis

„BLOED EN ZWOEGEN, TRANEN EN ZWEET”

Slechts ééne mogelijkheid: de overwinning

Resolutie goedgekeurd; 381 stemmen voor, geen enkele tegen

Reuter uit Londen: Het Lagerhuis is gisteren onverwacht bijeengekomen om den nieuwen premier, Churchill, de gelegenheid te geven voor een ontmoeting van het Lagerhuis met zijn oorlogskabinet. Toen Churchill voor de eerste maal als premier binnenkwam, werd er luide gejuicht, hetgeen herhaald werd toen Chamberlain binnenkwam en naast Churchill ging zitten. Ook toen Churchill opstond om het woord te voeren, werd hij luide toegejuicht. Hij zeide:

„Vrijdagavond jl. kreeg ik van Z. M. de taak een nieuwe regering te vormen. Het was de duidelijke wil van het parlement en de natie, dat deze nieuwe regering op de breedst mogelijke basis zou zijn gevormd en dat zij alle partijen zou omvatten. Ik heb het belangrijkste deel van deze taak reeds voltooid. Er is een oorlogskabinet gevormd van vijf leden, die de eenheid der natie vertegenwoordigen. Het was noodzakelijk, dat dit gebeuren zou in een enkelendag, gezien de uiterste urgentie en gestrengheid der gebeurtenissen.

De overige steutelposities werden gisteren bezet. Ik zal vanavond een verdere lijst aan den koning voorleggen. Morgen in den loop van den dag hoop ik de benoeming der voornaamste ministers te voltooien. De aanstelling van de overige ministers eischt gewoonlijk eenigen tijd meer. Ik hoop, dat wanneer het parlement wederom bijeenkomt, dit deel van mijn taak vervuld zal zijn en dat de regering dan in alle opzichten volledig zal zijn. Ik was van meening, dat het in het openbaar belang was den voorzitter van het Lagerhuis voor te stellen het huis vandaag bijeen te roepen. Aan het einde der vergadering van vandaag zal een verdrag der zitting tot 21 Mei worden voorgesteld met de bepaling, dat het zoo noodig eerder bijeengeroepen zal worden.

Spr. verzocht vervolgens het Huis uitdrukking te geven aan vertrouwen in de nieuwe regering door goedkeuring te hechten aan een door hem ingediende motie, die inmiddels reeds is gepubliceerd.

Voortgaande zei Churchill: Wij bevinden ons in de preliminaire fase van een der grootste veldslagen in de geschiedenis. Wij zijn in actie op vele andere punten in Noorwegen en Nederland en wij moeten voorbereid zijn in de Middellandsche Zee. De luchtstrijd duurt voort en in het binnenland moeten vele voorbereidingen worden getroffen.

Ik zeg het Huis, zoals ik gezegd heb, tegen de ministers, die in de regering zitting hebben genomen: Ik heb niets anders aan te bieden dan bloed en zwoege, tranen en zweet. Wij hebben niets anders voor ons dan een beproeving van den meest smartelijken aard. Wij hebben voor ons vele lange maanden van leed en strijd. Gij weet wat onze politiek is. Ik wil zeggen, dat dit is oorlog te voeren (toeluchtingen). Oorlog te land, ter zee en in de lucht, oorlog met al ons vermogen en met alle kracht, die God ons kan geven en oorlog voeren tegen een monsterachtige tyrannie, die nooit is overtroffen in de duistere en bedroevende reeks van menselijke misdaden.

Wanneer gij vraagt wat ons doel is, kan ik in één woord antwoorden: het is de overwinning. Ons doel is de overwinning ten koste van alles, de overwinning ondanks alle terreur, de overwinning, hoe lang en zwaar de weg ook moge zijn, want zonder overwinning is er geen verder leven mogelijk.

Laat men zich daarvan bewust zijn, geen verder leven voor het Britsche rijk, geen verder leven voor alles waarvoor het Britsche rijk is opgetreden, geen verder leven voor den drang en den impuls der tijdperken, gedurende welke de menscheid zich zal voortbewegen naar haar doel. Ik aanvaard mijn taak met veerkracht en hoop (toeluchtingen). Ik voel de zekerheid, dat niet veroorloofd zal worden, dat onze zaak onder de menschen zal falen. Ik voel mij op dit oogenblik gerechtigd, de hulp van allen op te eischen en ik zeg: „Komt, laat ons tezamen voorwaarts gaan met onze vereenigde kracht.”

De verklaringen van de partijleiders

Vervolgens nam de vertegenwoordiger van de liberale oppositie, Sir Percy Harris, het woord. Hij verklaarde, dat ook zijn partij de regering zal steunen en voegde hieraan toe, dat een vrij parlement in plaats van een zwakheden een kracht is. De nazis zullen leeren, dat het gevaarlijk is geweest ondergrondse kritiek uit te oefenen. Het volk is bereid zich alle opofferingen te getroosten om dit gevaar voor de beschaving te vernietigen en de uiteindelijke overwinning van onze rechtvaardige zaak te verzekeren.

Maxton van de onafhankelijke Labourpartij, verklaarde zich tegen de resolutie, welke in tegenspraak is met geheel zijn politieke overtuiging. Hij keurde het hervormde kabinet niet

goed en betreurde, dat de Labourpartij zitting in de regering had genomen.

Maxton wenschte evenwel persoonlijk Churchill geluk: Niemand kan ontkenen dat hij een persoonlijkheid is en dapper. Spreker voegde hieraan toe: „Ik begin fatalist te worden, misschien werd op het slagveld van Blenheim (welke slag werd gewonnen door den hertog van Marlborough, een voorvader van Winston Churchill) beschikt dat Winston Churchill minister-president van dit land zou worden.”

Ten slotte verklaarde nog Lloyd George, als oudste lid van het Huis, dat hij de resolutie zou aanvaarden en hij bood zijn persoonlijke goede wenschen aan zijn ouder vriend, den nieuwen minister-president aan. Hij zeide o.a. „we kennen Churchill's schitterende geestesgaven, zijn onwankelbare moed en diepe kennis van den oorlog, zijn ervaring bij de operaties en leiding. We zullen dit alles thans noodig hebben. Alle vrienden van vrijheid en menscheijke rechten in de geheele wereld wenschen hem goed geluk.

Engeland en het gemeenbest stellen al hun opofferingen ter beschikking. De Labourafgevaardigde Lees Smith nam het woord na de rede van den nieuwen minister-president en verklaarde, dat hem gevraagd was door zijn collega's den minister-president te antwoorden op zijn krachtig opwekkende en edele woorden, die hij tot het land heeft gericht.

Ook was hem gevraagd te zeggen, dat Labour de resolutie van de regering zou steunen. Toen aan de oppositioneele Labourpartij werd gevraagd of zij de verantwoordelijkheid wilden aanvaarden en deelnemen aan de reconstructie van de regering, werd besloten niet terug te deinzien voor de verantwoordelijkheid en, zoo zeldte spreker: „wij zullen Hitler verslaan.”

Het Huis heeft vervolgens de resolutie, die door den minister-president werd ingediend, aangenomen met 381 stemmen.

Er werd geen enkele stem tegen de resolutie uitgebracht.

De resolutie luidt als volgt:

Het Huis begroet de vorming van een regering, die de eensgezinde onwrikbare vastberadenheid der natie vertegenwoordigt, om den oorlog met Duitsland voort te zetten tot aan het zegevierende einde.

Het Lagerhuis verdaagd.

Uit Londen meldt Reuter: Na een vergadering van twee uur is het Lagerhuis tot 21 Mei verdaagd.

In het Hoogerhuis

Reuter meldt uit Londen: De minister van buitenlandse zaken, lord Halifax, heeft in het Hoogerhuis een gelijkzuidende motie voorgesteld, als minister-president Winston Churchill in het Lagerhuis. Hij bracht vervolgens hulde aan Chamberlain voor zijn belangeloosheid en hij verklaarde, dat het hem groot genoegen deed, dat de groote kwaliteiten van Chamberlain ter beschikking van het land blijven. Ten aanzien van Churchill zeide lord Halifax, dat aan hem dan ook de moed en de vastberadenheid van Churchill van groot nut kunnen zijn.

Lord Halifax zeide verder, dat de Duitse inval in Nederland en België zonder waarschuwing, zonder het voorwendsel van grieven en zonder rekening te houden met de nauwkeurige in acht genomen neutraliteit een daad van wetteloze barbaarscheid was en het is de taak van de beschaafde landen dit recht te zetten.

Lord Snell, de leider van de labourfractie van het Hoogerhuis bood de regering de volledige medewerking aan. Hij voegde hieraan toe, dat alle invendige geschillen op den achtergrond moeten worden gesteld om alle kracht in het werk te stellen om het fatsoen en de vrijheid te herstellen. „Wij haten het Duitse volk niet, noch verlangen wij zijn natuurlijke en rechtmatige ontwikkeling te houden, doch wij willen de lust tot heerschen en de diepgewortelde brutaliteit van de huidige regering niet tuisden.”

Het Huis heeft vervolgens met algemeene stemmen de door Lord Halifax ingediende motie aangenomen.

Het partijcongres van Labour

Gesiedrift voor de nationale regering onder Churchill.

Uit Bournemouth. Gisteren is alhier het congres der Engelsche Labourpartij geopend. Het voornaamste besluit is reeds als noodmaatregel genomen door de nationale executieve, n.l. het besluit om zitting te nemen in het coalitie-ministerie onder Churchill. Dit besluit moest voor ratificatie door het congres worden voorgesteld. De president, mevrouw Ayrton Gould, opende de conferentie met een verklaring, waarin zij zeide: „Wij treden toe tot de regering om bij te staan in de taak de overwinning te organiseren.”

„Wij zijn volkomen ons bewust van de moeilijkheden. Wij weten, dat geweldige inspanningen noodig zijn. Ons deigenootschap in de regeringsmacht is een handeling, die de bedoeling heeft uitdrukking te geven aan ons vertrouwen in het internationaal socialisme in daten, waaruit geen terugtocht mogelijk is. Onze kameraden, die verdrukt worden door de vijandelijke dictatuur, zullen weten, dat wij hen niet vergeten hebben. Den slag, dien wij voor ons zelve toebrengen, brengen wij voor hen toe. Onze leiders hebben een koen en dapper besluit genomen.”

Reuter uit Bournemouth: Attlee, die thans lid is van het oorlogskabinet, werd luide toegejuicht, toen hij de conferentie des Labourpartij een resolutie voorleed, inhoudende, dat deze conferentie met algemeene stemmen het besluit ratificeert van het nationale executieve comité, dat de Labourpartij haar deel op zich behoort te nemen van de verantwoordelijkheid als volledig degenoot in de nieuwe regering en dat deze conferentie haar vollen steun aan de nieuwe regering toezegt bij haar streven naar het verkrigen van een snelle overwinning en een rechtvaardigen vrede.”

Attlee zeide: „Dit is een ontzaglijk oogenblik. Alles staat op het spel. Ik geloof, dat wij een regering krijgen, die de krachten van de natie kan vereenigen. Ik vraag den arbeiders om schouder aan schouder te staan, zoowel politiek als industrieel.”

Toen Attlee de conferentie verliet, stonden de gedelegeerden allen op en juichten hem gesieddriftig toe.

Op de Labourconferentie heeft Arthur Greenwood, die onderleider der partij was en thans zitting heeft in het oorlogskabinet, verklaard: „Het zou een daad van verraad en lafheid zijn geweest, wanneer wij, toen drie kleine staten in

GEVECHTEN BIJ NARVIK

Duitse troepenverschepingen uit Oslo

Het Maandagavond uitgegeven Noorsche legerbericht luidt:

Zondagocht is een gemeenschappelijke actie ontkend om het district rondom Bjerkvik in de zone van Narvik te veroveren. De troepen der geallieerden en van Noorwegen zijn uit Grattangen en uit de bergen Zuidwaarts opgetrokken, terwijl andere geallieerde troepen onder dekking van oorlogsschepen te Bjerkvik geland zijn. Zij trekken op in Noordelijke en Oostelijke richting. De gevechten duren voort. Uit Zuidelijk Haaloland valt niets te melden.

Uit Stockholm meldt Reuter: De correspondent van Aftonbladet te Malmö bericht, dat er aanduidingen zijn, dat Duitse troepen transporten van Oslo naar Duitsland terugkeeren. De correspondent voegt hieraan toe, dat de Campana, welk schip gisteren in den Sont op een mijn is gelopen en vergaan, troepen vervoerde.

Amerikaansche ambassadeur blijft in Brussel

Uit Brussel meldt Havas: De ambassade van de Vereenigde Staten zal in geen geval Brussel verlaten.

De Independence Belge meldt, dat tal van bewoners uit de provincies Luik en Namen, die gevucht zijn voor de onbarmhartige Duitse luchtbombardementen, door de stad trekken om zich naar Vlaanderen te begeven, waar zij veilig hopen te zijn.

De naar Brussel leidende wegen zijn vol auto's en voertuigen. Ontroerende tooneelen spelen zich hier af met vrouwen, kinderen en grijsaards, die hun plunje bij zich hebben, voetschangers zien men flink vooruitstappen met een bundel kleeren op den rug. Allen zijn bewonderenswaardig rustig en gelaten. Tal van groepen zien men voortstappen onder leiding van geestelijken.

Luxemburgsche groothertogelijke familie in Parijs

Uit Parijs. Groothertogin Charlotte van Luxemburg en de prins-gemaal zijn, vergezeld van hun kinderen te Parijs aangekomen waar zij in een der groote hotels streng incognito hun intrek hebben genomen.

Gevechten in China

Uit Tsjoenking: Een Japansh leger van 150.000 man trekt ten noordwesten van Hankau terug na Donderdag slag te hebben geleverd op

De houding der Amerikaanse republieken

Een Argentijnsch plan inzake „aanpassing” der neutraliteit. — Juridische bezwaren van Cordell Hull

Havas meldt uit Buenos Aires: Argentinië stelt de Amerikaanse naties voor haar positie van neutralen opnieuw in overweging te nemen. Een communicé van het departement van Buitenlandse Zaken zet uiteen, dat het, met het oog op de wending, die in den huidige oorlog is gekomen, voorstellen heeft gedaan om verschillende Amerikaanse departementen van Buitenlandse Zaken ten opzichte van de mogelijkheid voor de Amerikaanse landen om opnieuw hun houding van neutralen te overwegen, teneinde zich aan te passen aan de realiteiten van den huidige toestand. Beliegender staten eerbiedigen tegenwoordig den wil der neutralen niet meer en deze kunnen hun neutraliteit niet doen verblijden. De neutraliteit is een fictie en een waardelooze idee, die aan de werkelijkheid moet worden aangepast.

Om los te komen van deze fictie en om aan de oorlogvoerende een sterke rechtspositie terug te geven, stelt het Argentijnsche departement van Buitenlandse Zaken voor het huidige standpunt te herzien, hetgeen niet moet worden beschouwd als een overnemen om het continent in den oorlog te slepen. De Amerikaanse landen moeten echter hun opvatting vaststellen van het regime, dat zij hebben aangenomen als wederkerig systeem van garanties dat wanneer het op eenzijdige wijze wordt uitgevoerd hun actie op inwendig en op uitwendig gebied hindert.

Tegenover een eenvoudige juridische opvatting van neutraliteit moet men, met het oog op de hoogste belangen van Amerika, een aan de omstandigheden aangepaste en geoordeelde waakzaamheid opstellen.

Reuter uit Washington: Het staatsdepartement der Vereenigde Staten bestudeert een voorstel van den Argentijnschen minister van buitenlandse zaken, dat de staten van Noord- en Zuid-Amerika hun neutraliteit zullen opgeven en vervangen door „non-belligerentie”.

Te Washington ziet men echter verschillende juridische en andere bezwaren. Tijdens een persconferentie heeft staatssecretaris Cordell Hull commentaar op het voorstel gegeven en o.a. verklaard: Natuurlijk geven de Vereenigde Staten hun volle aandacht aan de denkbeelden, die door bevriende mogendheden worden geopperd, maar dat betekent niet dat de regering er altijd mede accoord kan gaan.

Afschaffing der „Cash and Carry”?

Uit Washington: Het lid van het Huis van afgevaardigden Bulwinkle heeft heden bij het congres een voorstel ingediend tot afschaffing van de „Cash and Carry” beperking voor aankopen van niet-militaire aard in de Ver. Staten door de geallieerden. Voorts bepleitte hij aanvulling van de neutraliteitswet om grotere credieten toe te staan aan beliegenderen voor alle aankopen met uitzondering van wapens, munitie en andere oorlogsbenodigdheden.

Ieder bedreigd punt te beschermen. Voorts wordt aanbevolen de vervaardiging van munitie te vernemen. Ambtenaren verwachten, dat in verband hiermede in het begin van de week een aanvraag om aanvullende credieten voor het leger opgesteld zal zijn.

Een rede van Cordell Hull.

Uit Washington. Cordell Hull heeft een toespraak gehouden tot de afgevaardigden van het pan-Amerikaansche wetenschappelijk congres te Washington. Hij heeft hierin een aantal gedaan op de totalitaire filosofie, welke den vooruitgang van de wetenschap tegenhoudt en de individueele vrijheid weigert te erkennen. Hij toonde evenwel vertrouwen in het uiteindelijk resultaat van den strijd, welke zich verzet tegen uitbreiding van deze filosofie.

Hull zeide o.a., dat ongelukkigwijze dikwijls het onderzoek van geleerden helpt in het vervaardigen van toestellen, welke dienen tot onwaardige of egoïstische doeleinden.

Op het oogenschijnlijk zijn wij getuige van een duidelijk bewijs van de mogelijkheid van het gebruik van wetenschappelijke ontdekkingen tegen de maatschappij en tegen de moraal. In sommige landen werd de wetenschap gedwongen de betreurenswaardige rol te vervullen van dienaren van de verdrukking en het brutaal geweld. Dit kweekt onvoorwaardelijk een toestand, waarin de gedachte geketend is, de wetenschap zich niet kan ontwikkelen en de vrije gedachte niet meer bestaat. Een land, dat de vrije gedachte beperkt of de waardigheid van de menschelek niet ontken, veroordeelt zich zelf onoverwinnelijk tot decadentie. Spreker betreunde, dat dit verdwijnen van de cultuur zich tijdelijk heeft uitgebreid over zooveel landen in een ander werelddeel en hij is zeer gelukkig, dat in het Westelijk halfrond de vrije gedachte nog bestaat en men moet zorgen, dat dit zoo blijft.

Roosevelt heft embargo op Ned. en Belgische gelden op

Havas meldt uit Washington: Het embargo, dat president Roosevelt gelegd had op de Nederlandsche en Belgische gelden in de Vereenigde Staten, is opgeheven, althans voor zover het de beide regeringen van Nederland en België betreft. Deze landen zullen voortaan van die fondsen gebruik kunnen maken. Het bedrag hiervan is niet nauwkeurig bekend, maar schijnt zeer aanzienlijk te zijn. Wat particuliere personen betreft, hun tegoed in Amerika blijft bevroren, doch in bepaalde omstandigheden zullen zij hierover het vrije gebruik kunnen terugkrijgen.

Beide landen krijgen beschikking over aanzienlijke fondsen

Havas meldt uit Washington: Het embargo, dat president Roosevelt gelegd had op de Nederlandsche en Belgische gelden in de Vereenigde Staten, is opgeheven, althans voor zover het de beide regeringen van Nederland en België betreft. Deze landen zullen voortaan van die fondsen gebruik kunnen maken. Het bedrag hiervan is niet nauwkeurig bekend, maar schijnt zeer aanzienlijk te zijn. Wat particuliere personen betreft, hun tegoed in Amerika blijft bevroren, doch in bepaalde omstandigheden zullen zij hierover het vrije gebruik kunnen terugkrijgen.

Duitse diplomatieke vertegenwoordiging in Nederland en België.

Uit Bern: Het Duitse Rijk heeft de Spaansche regering verzocht de Duitse belangen in België te willen waarnemen. Men heeft de regering der Vereenigde Staten verzocht de Duitse belangen in Nederland te willen behartigen.

De uitwisseling van de diplomaten tusschen België en Duitschland.

Uit Bern: De diplomatieke vertegenwoordiging van de Vereenigde Staten in Zwitserland heeft de rol van bemiddelaar gespeeld in de onderhandelingen inzake de uitwisseling en repatriëring van de Belgische diplomaten uit Duitschland en de Duitse diplomaten uit België.

Roosevelt vraagt nieuwe defensiecredieten

Uit Washington, President Roosevelt is voornemens deze week nieuwe credieten aan het Congres te vragen, bestemd voor de landsverdediging.

De secretaris van den president, Earley, heeft verklaard, dat het bedrag, dat zal worden gevraagd nog niet is vastgesteld. Dit zal geschieden in overleg met de raadslieden van den president.

Early deelde verder mede, dat president Roosevelt met zijn raadslieden de rapporten van de Amerikaanse waarnemers over de conflicten in Europa zal bestuderen, in het bijzonder de operaties in Polen, Denemarken, Noorwegen, België, Nederland en Luxemburg. De eersten, waarmede Roosevelt overleg zal plegen zijn Morgenthau, Woodring, Johnson en generaal Marshall.

Amerika en de oorlog

Roosevelt breidt het gebied voor de neutraliteitswet uit

Uit Washington meldt Havas: President Roosevelt heeft de neutraliteitswet ook van toepassing verklaard op België, Nederland en Luxemburg.

De omwisselingswaarde van ponden sterling

Zij is 1740 en niet 1650

De minister van Binnenlandse Zaken heeft het volgende telegram doen verzenden aan de burgemeesters van Noord-Brabant, Zeeland, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland:

„Betreffende in betaling nemen ponden sterling en Franse francs moet als omwisselingswaarde voor ponden sterling 1740 worden bekend en niet 1650. Gevoelens plaatselijke banken in te licht...”

DISTRIBUTIEKAARTEN VAN HET CORPS DIPLOMATIQUE.

De ministers van Handel, Nijverheid en Scheepvaart en Landbouw en Visserij maken bekend, dat er in afwijking van hun desbetreffende beschikking van 10 Mei aan leden van het Corps Diplomatique op vertoer van de te hante maante staande bijzondere gestempelde distributiekaarten geoorloofd is zich telken male levensmiddelen en goederen voor dagelijks huishoudelijk gebruik te verschaffen tot een grotere hoeveelheid dan zij gedurende één dag noodig hebben, mits de aankoop een normale aannemelijke hoeveelheid niet overtreft.

Niet van 20 uur tot 6 uur op straat

Wijziging en aanvulling algemeene bekendmaking No. 1 van den garnizoenscommandant te 's-Gravenhage

In de algemeene bekendmaking No. 1 van den Garnizoenscommandant te 's-Gravenhage moet de volgende wijziging en aanvulling worden aangebracht:

Artikel 1. Het is verboden zich van 20.00 uur des avonds tot 6 uur voormiddags op den openbaren weg te bevinden.

In de algemeene bekendmaking No. 6 van den commandant van het veldleger, geldende voor diens gezagsgebied voor zooveel gelegen beoosten de IJn Amsterdam —Zundert, alsmede het overige deel der provincie Noord-Brabant, op 12 Mei afgekondigd, werd in artikel 1 bepaald, dat het verboden is zich na 20 uur en voor 8 uur op den openbaren weg te bevinden.

Japanse bezorgdheid naar aanleiding van geallieerde hulp in onze koloniën

De status quo van Ned. Indië blijft ongewijzigd gehandhaafd

Uit Tokio meldt Domei: In breede kringen wordt aandacht gewijd aan het persbericht uit Londen, volgens hetwelk Geallieerde eenheden, de de Nederlandsche regering te hebben geraadpleegd, troepen aan land gezet hebben op Curacao en Aruba in Nederlandsch West Indië, omdat dergelijke stappen klaarblijkelijk ingaan tegen den geest van de verklaring der Nederlandsche regering en die van de Nederlandsche legatie te Tokio van Zaterdag, waarin gezegd werd, dat de Nederlandsche regering

De omwisselingswaarde van ponden sterling

Zij is 1740 en niet 1650

De minister van Binnenlandse Zaken heeft het volgende telegram doen verzenden aan de burgemeesters van Noord-Brabant, Zeeland, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland:

„Betreffende in betaling nemen ponden sterling en Franse francs moet als omwisselingswaarde voor ponden sterling 1740 worden bekend en niet 1650. Gevoelens plaatselijke banken in te licht...”

DISTRIBUTIEKAARTEN VAN HET CORPS DIPLOMATIQUE.

De ministers van Handel, Nijverheid en Scheepvaart en Landbouw en Visserij maken bekend, dat er in afwijking van hun desbetreffende beschikking van 10 Mei aan leden van het Corps Diplomatique op vertoer van de te hante maante staande bijzondere gestempelde distributiekaarten geoorloofd is zich telken male levensmiddelen en goederen voor dagelijks huishoudelijk gebruik te verschaffen tot een grotere hoeveelheid dan zij gedurende één dag noodig hebben, mits de aankoop een normale aannemelijke hoeveelheid niet overtreft.

De omwisselingswaarde van ponden sterling

Zij is 1740 en niet 1650

De minister van Binnenlandse Zaken heeft het volgende telegram doen verzenden aan de burgemeesters van Noord-Brabant, Zeeland, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland:

„Betreffende in betaling nemen ponden sterling en Franse francs moet als omwisselingswaarde voor ponden sterling 1740 worden bekend en niet 1650. Gevoelens plaatselijke banken in te licht...”

DE RESIDENTIE IN OORLOGSTIJD

Den Haag reageert nuchter en kalm op alle gebeurtenissen, dank zij het voorbeeld van de weermacht

Het is vandaag Tweede Pinksterdag, wanneer wij dit schrijven in normale omstandigheden een rustige kalmte dag, met stille straten en kalm verkeer. Hoe anders onder de tegenwoordige omstandigheden. De oorlog, waarin wij eenige dagen zijn gewikkeld, heeft zijn stempel op Den Haag gedrukt, maar één ding is toch gebleven: de rustige stemming van de bevolking, die alles over zich heen laat gaan zonder, ook bij de schokkendste gebeurtenissen, uit zijn evenwicht te worden geslagen. De roden van deze kalmte, moet men zoeken in het optreden van onze weermacht en de overheidsdiensten.

Wanneer men zich de gebeurtenissen der laatste dagen in onze stad voor den geest terughaalt, dan is er maar één ding dat blijvend is vastgehouden in de herinnering: Trots te zijn op het voorbeeld dat gegeven is door allen die balast zijn met het bewaren van de orde en het treffen van veiligheids- en voorzorgsmaatregelen.

Wij zijn er zeker van dat wij uit naam van de geheele bevolking spreken wanneer wij hier dank brengen aan hen, die medewerkten om onze stad veilig te houden. De rust en de kalmte waarmede dit geschiedde, wekten bij iedereen bewondering. Dank zij dit voorbeeld heeft het publiek zijn kalmte bewaard en volgde het alle gegeven aanwijzingen zonder enige vraag of verwondering op. Aan den eenen kant doordat men voelde dat dit noodig was en aan de anderen kant omdat men niet wilde achterblijven bij het voorbeeld dat werd gegeven door onze soldaten en de leden van de veiligheidsorganisaties. En hiermede is een dam opgehouden tegen de beledingen van die duistere elementen, die, in totale onkunde omtrent den geest waarmede volk en weermacht zijn bezielde, hebben getracht paniek te zaaien. Het eenige wat deze ongure elementen hebben bereikt is dat zij zich hebben bloot gegeven, waardoor aan hun gevaarlijk bedrijf een eind kon worden gemaakt. Den Haag heeft enige onaangename dagen doorgemaakt, maar de winst, die daar tegenover staat, is het waard geweest. Ieder is nu uit eigen aanschouwing overtuigd van de kracht van onze weermacht, terwijl op de bevolking, nu zij de vuurproef heeft doorgaan, met rust en orde zich volkomen aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Overal ziet men teekenen van de waakzaamheid der overheid, die als volkomen vanzelfsprekend en met voldoening door de bevolking worden opgenomen.

APOTHEKEN BLIJVEN GEDURENDE DEN OORLOG DAG EN NACHT GEOPEND

De opperbevelhebber maakt bekend: Alle apotheken zijn voor den duur van den oorlog dag en nacht geopend. Indien militaire maatregelen dit noodzakelijk maken zal de voordeur gesloten kunnen zijn. Bij aanbellen verleent men 'gehoor, tenzij de apothekers om militaire redenen geheel ontruimd is.

HULP DOOR BEZETTING VAN CURACAO EN ARUBA

In samenwerking met onze bondgenooten

In gezaghebbende kringen te Londen is gisteravond met nadruk naar voren gebracht, dat de uitzending van Britsche en Franse troepen naar de eilanden Curacao en Aruba in West-Indië geschiedt is op grond van een besluit, dat is genomen in volledige overeenstemming met de Nederlandsche regering. Hieraan werd toegevoegd, dat de houding der Britsche regering ten aanzien van Nederlands-Indië ongewijzigd blijft. Zij heeft reeds eerder uitdrukking gegeven aan haar interesse bij de handhaving van den status quo en heeft niet de minste bedoeling om in Nederlands-Indië te intervenieren, noch is van eenigerlei zijde het denkbeeld naar voren gebracht, dat zij zulks zou doen ten aanzien van Curacao en Aruba.

In gezaghebbende kringen in Londen werd vermenen, dat ondanks de energieke actie, die reeds is ondernomen door den gouverneur, het van essentieel belang wordt geacht, dat aanvullende troepen onmiddellijk beschikbaar zouden zijn om het noodtoestand het hoofd te bieden. Het ligt in de bedoeling, dat zoodra de Nederlandsche regering vastgesteld is, of zoodra aanvullende Nederlandsche strijdkrachten beschikbaar zijn in voldoende getale, de Engelse en Franse troepen terstond zullen worden teruggetrokken.

Japanse bezorgdheid naar aanleiding van geallieerde hulp in onze koloniën

De status quo van Ned. Indië blijft ongewijzigd gehandhaafd

Uit Tokio meldt Domei: In breede kringen wordt aandacht gewijd aan het persbericht uit Londen, volgens hetwelk Geallieerde eenheden, de de Nederlandsche regering te hebben geraadpleegd, troepen aan land gezet hebben op Curacao en Aruba in Nederlandsch West Indië, omdat dergelijke stappen klaarblijkelijk ingaan tegen den geest van de verklaring der Nederlandsche regering en die van de Nederlandsche legatie te Tokio van Zaterdag, waarin gezegd werd, dat de Nederlandsche regering

Indie steunt het Moederland

f 5000 van den Gouv.-Generaal Deli zamelt in voor het Ned. Roode Kruis

BATAVIA. Gistermiddag heeft de vice-president van den Raad van Ned. Indië voor de radio verklaard, hierbij zich richtend tot alle Nederlandsche onderdanen, dat in de gemeenschap in Indië verschillende acties spontaan zijn opgekomen tot steunverleening aan Nederland in allerlei vormen. Het is echter gewenscht, dat daarin eenheid wordt gebracht. In verband hiermede zullen alle gelden, die in Indië worden bijeengebracht, ter beschikking worden gesteld van H. M. de Koningin, die dan de bestedingswijze zal bepalen.

Onmiddellijk na den oproep om gelden te storten voor het Nederlandsche Roode Kruis, welke oproep werd gedaan door den vice-president van den Raad van Ned-Indië, mr H. J. Spit, werden in Deli reeds tienduizenden gulden spontaan voor dit doel bijeengebracht. De gelden blijven nog toevoelen, meldt Aneta uit Medan.

De gouverneur-generaal schonk een som van f 5000 voor steun aan het moederland. Een collecte, die gehouden werd op het hoofdkantoor van de Koninklijke Paketvaartmaatschappij te Batavia bracht in een middag f 4200 op. De Raad van Ned. Indië schonk f 1000 voor het moederland.

Het militair gezag te Batavia heeft een dringend beroep gedaan op de volledige medewerking van het publiek om tusschen 18.00 en 6.00 binnenshuis te blijven.

De inzameling voor het steunfonds voor Nederland te Semarang hebben thans de veertigduizend gulden overschreden en naderen met rassche schreden de vijftigduizend

De Oehoe naar Europa vertrokken

BATAVIA: De Oehoe is vanmorgen van Tjilitan vertrokken, bestuurd door Smirnof. Hiermede is een reis begonnen, waarvan het eindpunt en ook vele andere punten onzeker zijn. Het oorspronkelijk einddoel is Napels, doch wellicht kan beter gesproken worden van Europa, omdat al naar gelang van de ontwikkeling der situatie de route onderweg zal worden verlegd. Een voortdurend telegrafisch contact met Ned-Indië is gewaarborgd.

Het toestel is geheel volgeboekt. o.a. vliegen twee onderwijzers mede, wier geheele gezinnen in Nederland vertoeven. Zij zullen trachten om, hoe dan ook, zich bij hun gezinnen te voegen. Wanneer het volgend toestel vertrekt is niet bekend, waaruit verklaarbaar is, dat velen deze, misschien, laatste gelegenheid, om luchtvaart te verzenden hebben gebruikt. Op Tjilitan was het drukker dan ooit. De gesprekken gingen uiteraard over niets anders dan het lot en de onversaagdheid van de landgenooten in het moederland. (Aneta)

„DOE GEWOON - KOOP GEWOON”

En NEEM Telefoon

INLICHTINGEN:

Marnixstraat 18 - Tel. 334010

INDIE STEUNT HET MOEDERLAND

f 5000 van den Gouv.-Generaal Deli zamelt in voor het Ned. Roode Kruis

BATAVIA. Gistermiddag heeft de vice-president van den Raad van Ned. Indië voor de radio verklaard, hierbij zich richtend tot alle Nederlandsche onderdanen, dat in de gemeenschap in Indië verschillende acties spontaan zijn opgekomen tot steunverleening aan Nederland in allerlei vormen. Het is echter gewenscht, dat daarin eenheid wordt gebracht. In verband hiermede zullen alle gelden, die in Indië worden bijeengebracht, ter beschikking worden gesteld van H. M. de Koningin, die dan de bestedingswijze zal bepalen.

Onmiddellijk na den oproep om gelden te storten voor het Nederlandsche Roode Kruis, welke oproep werd gedaan door den vice-president van den Raad van Ned-Indië, mr H. J. Spit, werden in Deli reeds tienduizenden gulden spontaan voor dit doel bijeengebracht. De gelden blijven nog toevoelen, meldt Aneta uit Medan.

De gouverneur-generaal schonk een som van f 5000 voor steun aan het moederland. Een collecte, die gehouden werd op het hoofdkantoor van de Koninklijke Paketvaartmaatschappij te Batavia bracht in een middag f 4200 op. De Raad van Ned. Indië schonk f 1000 voor het moederland.

Het militair gezag te Batavia heeft een dringend beroep gedaan op de volledige medewerking van het publiek om tusschen 18.00 en 6.00 binnenshuis te blijven.

De inzameling voor het steunfonds voor Nederland te Semarang hebben thans de veertigduizend gulden overschreden en naderen met rassche schreden de vijftigduizend

De Oehoe naar Europa vertrokken

BATAVIA: De Oehoe is vanmorgen van Tjilitan vertrokken, bestuurd door Smirnof. Hiermede is een reis begonnen, waarvan het eindpunt en ook vele andere punten onzeker zijn. Het oorspronkelijk einddoel is Napels, doch wellicht kan beter gesproken worden van Europa, omdat al naar gelang van de ontwikkeling der situatie de route onderweg zal worden verlegd. Een voortdurend telegrafisch contact met Ned-Indië is gewaarborgd.

Het toestel is geheel volgeboekt. o.a. vliegen twee onderwijzers mede, wier geheele gezinnen in Nederland vertoeven. Zij zullen trachten om, hoe dan ook, zich bij hun gezinnen te voegen. Wanneer het volgend toestel vertrekt is niet bekend, waaruit verklaarbaar is, dat velen deze, misschien, laatste gelegenheid, om luchtvaart te verzenden hebben gebruikt. Op Tjilitan was het drukker dan ooit. De gesprekken gingen uiteraard over niets anders dan het lot en de onversaagdheid van de landgenooten in het moederland. (Aneta)

„DOE GEWOON - KOOP GEWOON”

En NEEM Telefoon

INLICHTINGEN:

Marnixstraat 18 - Tel. 334010

Alléen de A.N.P.-stemmen door den luidspreker

ALLE ANDERE STEMMEN ZIJN VALSCH

ALLEEN luchtvochtberichten door een andere stem

Op Zaterdagavond en op Zondagavond heeft de centrale luchtvochtberichten een bekendmaking van den Garnizoenscommandant van 's-Gravenhage voorgelezen, waarna — in beide gevallen — door een der A.N.P.-omroepers is bevestigd, dat die bekendmaking door een bevoegd persoon was gedaan. Een dergelijke bevestiging van uitzendingen door anderen zullen de luisteraars voortaan niet meer van het A.N.P. hooren. Voortaan zullen alle bekendmakingen, verordeningen, berichten, enz. van welken aard ook, en van welke instantie ook afkomstig, uitsluitend door de drie bekende A.N.P.-omroepers — dat wil dus zeggen door een der A.N.P.-omroepers zelf — voor de radio worden voorgelezen.

Op deze regel bestaat slechts één uitzondering: de centrale luchtvochtberichten zal voortgaan met het omroepen van de luchtvochtberichten. Maar dan ook uitsluitend luchtvochtberichten, en geen andere.

Om nog eens te herhalen: het A.N.P. zal dus alle bekendmakingen en berichten zelf voorlezen. Het A.N.P. zal nimmer meer een door anderen gedane voorlezing van mededeelingen, welke dan ook, aankondigen of als juist bevestigen. Wanneer de luisteraar dus voortaan door de radio een stem mocht hooren, die zich als A.N.P.-stem aankondigt en een door een ander voorgelezen mededeeling inleidt of bevestigt, dan beseffe hij, dat hij met een valsche A.N.P.-stem te doen heeft.

Druke tweede Pinksterdag in Nederlandsch-Indië

BATAVIA. De tweede Pinksterdag bood in vele opzichten dit jaar het beeld van een normalen werkdag. Vele regeringskantoren en andere instellingen waren geheel of wel beperkt geopend, ten einde zoo spoedig mogelijk alles aan te passen aan de zoo geweldig gewijzigde omstandigheden. Velen, die vrij hadden, trokken naar de haven van Tandjong-Priok, in de hoop daar iets te zien van het transport van geïnterneerden naar het eiland Onrust.

Gistermorgen zijn weer een achttal Duitschers en Nederlanders (onder laatstgevoemden ook het aangehouden onderhoofd van het kantoor voor scheepvaart) overgebracht naar het eiland. Het totaal der geïnterneerden bereikt thans bijna de zeshonderd.

Verder werd een aanvang gemaakt met het vervoer van bedden, enz. naar het eiland, welke door familie van de betrokkenen ter beschikking zijn gesteld. Voor de vlotte overbrenging van de medewerking ingeroepen van vrijwilligers van de luchtbeschermingsdienst, die daarmede den geheelen dag in de weer waren. Talloze vrachtwagens van den gemeentereinigingsdienst, volbeladen met bedden, enz. spoedden zich in den loop van den ochtend van Batavia naar Tandjong-Priok, vanwaar zij onmiddellijk per schip naar het eiland Onrust werden overgebracht. Het lossen van de geconfisqueerde Duitse schepen is thans gestaakt, in afwachting van verdere instructies, doch men gaat voort met het ontladen van goederen, die aan bederf onderhevig zijn, als proviandiering. Men gaat echter voort met het inventariseren van de lading der schepen.

Verdere arrestaties en aanhoudingen in Indië

In Batavia is nog gearresteerd het onderhoofd van den dienst van scheepvaart J. F. Mulders. Verder werden te Batavia nog aangehouden een twaalftal, buitenlandse vrouwen, grotendeels van Duitse afkomst, en een Nederlandsche. Ook in andere plaatsen in Ned-Indië zijn een onbekend aantal Duitse vrouwen voor interneering op transport gesteld, aldus Aneta.

Tijdens een openbare vergadering van de inheemsche vereeniging Moehammadiah in Buitenzorg voerde de voorzitter van de afdeling Batavia, mr Kasnan, het woord. Toen hij zich in een beschouwing begaf over de noodzaak om Ned-Indië vrij te maken, werd hem het woord ontnomen en de vergadering ontbonden. Later werd Kasnan gearresteerd.

Tot dusverre zijn 16 vrouwen, onder wie een Nederlandsche, te Batavia geïnterneerd. Zij zullen worden ondergebracht „ergens in Batavia”, waar zij van de openbare straat niet te zien zijn. Deze vrouwen zullen in de gelegenheid worden gesteld hare kinderen mee te nemen. Het totale aantal van mannelijke geïnterneerden boven de 16 jaar is naar geheel Indië nog niet bekend. Men schat dit aantal in Batavia op omstreeks 500, zoodat op het geïnterneerlandschap nabij Batavia, met geïnterneerden van andere plaatsen, circa 5000 blyven zijn.

Naar schatting waren ongeveer 1400 volwassen Duitschers in Indië aanwezig op het tijdstip waarop de oorlog uitbrak. Vandaag zouden de geïnterneerden in de gelegenheid worden gesteld bezwaren in te brengen tegen hun interneering. Deze bezwaren zullen worden voorgelezen aan een centrale commissie bestaande uit een of meer rechtgeleerden, enkele ambtenaren en officieren die den legercommandant zullen adviseren. (Aneta)

De geïnterneerden op Onrust.

Een Aneta-telegram uit Batavia meldde Zaterdag, dat bij de geïnterneerden op het eiland met den toepasselijken naam, Onrust, dat in de nabijheid van de hoofdstad ligt, ook twee journalisten behooren. De één is leider van De Ochtendpost, een te Batavia verschijnend blad. Zijn naam, in het telegram niet genoemd, is J. Veersema, pseudo: Jeva.

J. Veersema is in Indië een bekend publicist. Hij is zijn loopbaan aan de Locomotief begonnen, waarna de heer J. E. Stokvis, nu lid der Tweede Kamer, toen hoofdredacteur was. V. is daarna aan verschillende bladen te Soerabaja en Batavia werkzaam geweest, tot hij De Ochtendpost oprichtte, een blad dat een grooten lezerskring kreeg, omdat V. op pakkende wijze de onderwerpen, welke de belangstelling van het publiek hebben, weet te behandelen. Hij is lang lid van de Vaderlandsche Club geweest, schijnt echter daarna tot de N.S.B. te zijn overgegaan. Hij zorgde ervoor dat zijn criticus op het regeringsbeleid een eigen karakter droeg, zoodat men haar niet op het eerste gezicht als propaganda voor de N.S.B. kon herkennen, hoewel de inhoud van zijn werk uitsluitend wel van sympathie voor het streven der nat.-soc. geestde. Vandaag dat het vrijwel geregeld door de N.S.B.-organen hier te lande werd overgenomen. Maar die criticus was herhaaldelijk redelijk en juist, zoodat N.S.B.-tendenzen: vandaar dat de lezerskring van De Ochtendpost zoo groot was.

De in het telegram genoemde hoofdredacteur van De Sumatrabode — niet te verwarren met de Sumatrapost — is ons niet bekend. Het eigenaardige is dat de broeder van J. Veersema, H. Veersema pseudo Havea, geruimen tijd hoofdredacteur van het genoemde orgaan is geweest.

DE INHEEMSCHE BEVOLKING GELOOFT NIET AAN DEN OORLOG.

BATAVIA. Uit het binnenland komen berichten, dat de eenvoudige bevolking op het platteland geen geloof kan hechten aan de gebeurtenissen, welke in het moederland voortvallen. Zij stellen zich daarbij op het standpunt, dat in het moederland „toch de Koningin woont, die altijd zoo goed is geweest”. In alle inheemsche bezochten wordt dikken avond een extra avondgebed opgezonden tot heil van de Koningin en het Nederlandsche volk. (Aneta)

MAANDAG 13 MEI

Officieel bericht van het Nederlandsche opperbevel van Maandag 13 Mei, no. 1:

De Duitse troepen, die den IJsel hebben overschreden zijn op enkele punten in aanraking gekomen met onze, door inundatiën beveiligde stellingen in het Westelijk deel van Gelderland. In de Noordelijke provincien hebben de Duitse troepen plaatselijk de kust van het IJselmeer en van de Waddenzee bereikt. Onze grenstroepen in dat deel des lands zijn met geringe verliezen verder teruggetrokken en binnen onze stellingen aangekomen. De Duitse troepen hebben met pantseroepen de Langstraat bereikt. In het Zuidelijk deel van Rotterdam bevinden zich nog zwakke, zwaar bewapende afdelingen, doch zonder artillerie. Ondanks de groote Duitse overmacht in de lucht hebben onze luchtstrijdkrachten met zeldzame heldhaftigheid, voor den vijand belangrijke objecten gebombardeerd

Officieel bericht van het Nederlandsche opperbevel van Maandag 13 Mei nr 2:

In 'n kleinen sector v. d. Grebbelinie heeft de vijand terrein gewonnen, dat door ons gedeeltelijk werd heroverd, doch na hernieuwde Duitse aanvallen niet behouden is. In de Noordelijke provincies heeft de vijand zich vastgezet. In het Zuidelijk deel van Rotterdam bieden de aldaar aanwezige Duitse afdelingen hardnekkig weerstand. De in de Langstraat gemelde Duitse troepen hebben de Moerdijkbrug weten te bereiken en hebben deze brug overschreden. De Franse troepen in Brabant nemen in sterkte toe. Verschillende eenheden van het leger en van de Koninklijke Marine hebben door hun heldhaftig gedrag de beste tradities van ons volk, die zich mede weerspiegelen in de vastberaden houding van de burgerij, bevestigd. Volgens de verklaringen van een gevangen genomen Duitschen vliegerofficier hebben de Duitse luchtstrijdkrachten in Nederland groote verliezen geleden tengevoel van het uitstekende schieten van onze luchtdoelartillerie.

Accomodatie voor vluchtelingen in Engeland

Uit Londen meldt Reuter: Het Britsche ministerie van gezondheid heeft medegedeeld, dat het hoopt in staat te zijn vluchtelingen uit België en Nederland onder te brengen in Lancashire, Cheshire, Westriding, Cardiff en Swansea.

Verdere arrestaties en aanhoudingen in Indië

In Batavia is nog gearresteerd het onderhoofd van den dienst van scheepvaart J. F. Mulders. Verder werden te Batavia nog aangehouden een twaalftal, buitenlandse vrouwen, grotendeels van Duitse afkomst, en een Nederlandsche. Ook in andere plaatsen in Ned-Indië zijn een onbekend aantal Duitse vrouwen voor interneering op transport gesteld, aldus Aneta.

Tijdens een openbare vergadering van de inheemsche vereeniging Moehammadiah in Buitenzorg voerde de voorzitter van de afdeling Batavia, mr Kasnan, het woord. Toen hij zich in een beschouwing begaf over de noodzaak om Ned-Indië vrij te maken, werd hem het woord ontnomen en de vergadering ontbonden. Later werd Kasnan gearresteerd.

Tot dusverre zijn 16 vrouwen, onder wie een Nederlandsche, te Batavia geïnterneerd. Zij zullen worden ondergebracht „ergens in Batavia”, waar zij van de openbare straat niet te zien zijn. Deze vrouwen zullen in de gelegenheid worden gesteld hare kinderen mee te nemen. Het totale aantal van mannelijke geïnterneerden boven de 16 jaar is naar geheel Indië nog niet bekend. Men schat dit aantal in Batavia op omstreeks 500, zoodat op het geïnterneerlandschap nabij Batavia, met geïnterneerden van andere plaatsen, circa 5000 blyven zijn.

Naar schatting waren ongeveer 1400 volwassen Duitschers in Indië aanwezig op het tijdstip waarop de oorlog uitbrak. Vandaag zouden de geïnterneerden in de gelegenheid worden gesteld bezwaren in te brengen tegen hun interneering. Deze bezwaren zullen worden voorgelezen aan een centrale commissie bestaande uit een of meer rechtgeleerden, enkele ambtenaren en officieren die den legercommandant zullen adviseren. (Aneta)

De geïnterneerden op Onrust.

Een Aneta-telegram uit Batavia meldde Zaterdag, dat bij de geïnterneerden op het eiland met den toepasselijken naam, Onrust, dat in de nabijheid van de hoofdstad ligt, ook twee journalisten behooren. De één is leider van De Ochtendpost, een te Batavia verschijnend blad. Zijn naam, in het telegram niet genoemd, is J. Veersema, pseudo: Jeva.

J. Veersema is in Indië een bekend publicist. Hij is zijn loopbaan aan de Locomotief begonnen, waarna de heer J. E. Stokvis, nu lid der Tweede Kamer, toen hoofdredacteur was. V. is daarna aan verschillende bladen te Soerabaja en Batavia werkzaam geweest, tot hij De Ochtendpost oprichtte, een blad dat een grooten lezerskring kreeg, omdat V. op pakkende wijze de onderwerpen, welke de belangstelling van het publiek hebben, weet te behandelen. Hij is lang lid van de Vaderlandsche Club geweest, schijnt echter daarna tot de N.S.B. te zijn overgegaan. Hij zorgde ervoor dat zijn criticus op het regeringsbeleid een eigen karakter droeg, zoodat men haar niet op het eerste gezicht als propaganda voor de N.S.B. kon herkennen, hoewel de inhoud van zijn werk uitsluitend wel van sympathie voor het streven der nat.-soc. geestde. Vandaag dat het vrijwel geregeld door de N.S.B.-organen hier te lande werd overgenomen. Maar die criticus was herhaaldelijk redelijk en juist, zoodat N.S.B.-tendenzen: vandaar dat de lezerskring van De Ochtendpost zoo groot was.

De in het telegram genoemde hoofdredacteur van De Sumatrabode — niet te verwarren met de Sumatrapost — is ons niet bekend. Het eigenaardige is dat de broeder van J. Veersema, H. Veersema pseudo Havea, geruimen tijd hoofdredacteur van het genoemde orgaan is geweest.

DE INHEEMSCHE BEVOLKING GELOOFT NIET AAN DEN OORLOG.

BATAVIA. Uit het binnenland komen berichten, dat de eenvoudige bevolking op het platteland geen geloof kan hechten aan de gebeurtenissen, welke in het moederland voortvallen. Zij stellen zich daarbij op het standpunt, dat in het moederland „toch de Koningin woont, die altijd zoo goed is geweest”. In alle inheemsche bezochten wordt dikken avond een extra avondgebed opgezonden tot heil van de Koningin en het Nederlandsche volk. (Aneta)

